

မြန်မာနိုင်ငံအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအဆင့် ဦးဆောင်ကော်မတီ
ပထမအကြိမ်ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်း

Novotel Hotel၊ ရန်ကုန်မြို့။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၆ ရက်

- ဒီနေ့ အစည်းအဝေးဖြစ်ပေါ်လာပုံကတော့ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နေ့က ပခုက္ကူမှာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့တဲ့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး (၄) ဦးပါဝင်တဲ့ ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးမှာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် focal ministry အဖြစ် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနကို တာဝန်ပေးပါတယ်။ အာဟာရနှင့် ဆက်စပ်တဲ့ နှီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ UN အဖွဲ့အစည်းများ၊ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်ဆိုပြီး လမ်းညွှန်ခဲ့ပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က ကျွန်တော်တို့ကို အမျိုးသား အာဟာရ ဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာနဲ့ပတ်သက်ပြီး လုပ်တဲ့အခါမှာ ပြည်သူ့အသံကို နားထောင်ရမယ်၊ အမှန်တကယ်လိုအပ်ပြီး လက်တွေ့ကျတာ တွေကိုလုပ်ရမယ်၊ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို လည်း တိတိကျကျ ချမှတ်ရမယ်၊ နှီးနွယ်ဝန်ကြီးများနှင့် အကြိမ်ကြိမ်၊ မကြာခဏ အစည်းအဝေးလုပ်ပြီး ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမယ်လို့ လမ်းညွှန်ထားပါတယ်။
- ဒီလမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း ဝန်ကြီးဌာန (၄) ခုနဲ့ အခြားနှီးနွယ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ UN အဖွဲ့ အစည်းများနဲ့ မကြာခဏ အစည်းအဝေးလုပ်ပါတယ်။ အစည်းအဝေးတွေ လုပ်တဲ့ အချိန်မှာလည်း လုပ်ငန်းတွေကို ဆက်လက်လုပ်နေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတက မြန်မာနိုင်ငံအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေးနှင့် အမျိုးသားဦး ဆောင်မှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေ့အစည်းအဝေးကတော့ ဒီကော်မတီနှင့် Nutrition Sector Coordination Committee အဖွဲ့ဝင်များ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးတဲ့ အစည်း အဝေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
- အာဟာရနှင့်ပတ်သက်လို့ စဉ်းစားလိုက်ရင် nutritional status development တိုးတက်ဖို့ဆိုရင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုတည်းနဲ့ လုံးဝလုပ်လို့ မရပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဘယ်အစားအစာတွေကို စားရမယ်၊ ဘာတွေကိုမစားရ

ဘူး၊ ဘာတွေကိုစားရင် ဘယ်လို အကျိုးရှိသလဲ၊ ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ ဘာတွေစားရမလဲ၊ Micronutrient က ဘာလဲ၊ Micronutrient ဟာ ဘယ်အစားအစာတွေမှာ ပါသလဲ၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှာ nutritional status of state/ region ကို ဖော်ပြပေးပါမယ်။ ဘယ်တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်မှာ ဘယ်လောက်ဆိုးလဲ၊ ဘယ်တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်မှာ မဆိုးဘူးလဲ၊ ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ ဘယ်လိုအခြေအနေ ဖြစ်နေလဲဆိုတာ ဒါတွေကို လုပ်လို့ရပါတယ်။

- နောက်တစ်ချက်က ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဘာလုပ်လို့ရလဲ ဆိုတော့ health literacy promotion in terms of nutrition ဒါတွေကို Mobile Tablet တွေပေးပြီး အကြီးအကျယ်လုပ်နေပါတယ်။ အဓိကကတော့ အခြေခံကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း (၂၀,၀၀၀) ကျော်လောက်ကို Tablet တွေပေးပါတယ်။
- Nutritional health literacy promotion ကို အကြီးအကျယ် လုပ်ပါတယ်၊ nutrition division အနေနဲ့ nutrition နဲ့ဆိုင်တဲ့ရောဂါတွေကို တိုက်ဖျက်လို့ရပါတယ်၊ ကုသလို့ရပါတယ်။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနက လုပ်နိုင်တာတွေကို ပံ့ပိုးဖို့ဆိုတာက ယခု အစည်းအဝေး တက်လာတဲ့ဝန်ကြီး (၃)ပါးနှင့် သူတို့ရဲ့ဝန်ကြီးဌာနတွေက လုပ်ပေးရပါမယ်။ ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနကဆိုရင် အစားအသောက်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ အသားငါးတွေကို ပိုမိုထွက်ရှိအောင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ပိုမိုထွက်ရှိမှသာလျှင် ဈေးနှုန်းတွေကျပြီး ပြည်သူများကစားနိုင်မှ nutritional status က တက်ပါမယ်။ အဓိကကတော့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနက အလွန် အရေးကြီးပါတယ်။ သူတို့ရဲ့လုပ်ငန်းပီပြင်လေ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုကြီးက ပိုမိုပီပြင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- အလားတူစွာပဲ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနကလည်း ကလေးဘဝ ပထမရက် (၁,၀၀၀) မှာ ငွေပံ့ပိုးမှုတွေပေးတယ်၊ ပညာပေးတယ်။ အထူးသဖြင့် သဘာဝပေးအန္တရာယ်မှာ nutrition က နဂိုကတည်းက နည်းနည်း nutrition မကောင်းတဲ့အတွက် အကုန်လုံး malnourish ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝန်ကြီးဌာနကလည်း အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

- Malnourish ဖြစ်လို့ရှိရင် နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးတွေက အများကြီးပါပဲ။ ဆိုးကျိုးတွေကို ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာနက ကုပေးသော်လည်း မီးခိုးကြွက်လျှောက်လိုပဲ ဖြစ်နေပါမယ်။ အဲဒီတော့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ နောက်ပညာရေးက အရမ်းကို အရေးကြီးပါတယ်။ ပညာရေးမှာဆိုရင် ကျောင်းတွေမှာ junk food တွေကို လုံးဝ ပေးမရောင်းဖို့ ပညာရေးက လုပ်ပေးရပါမယ်။ Parent Teacher Association (PTA)နဲ့ ပေါင်းလုပ်ရပါမယ်။ Textbook တွေမှာ nutrition နဲ့ပတ်သက်တာတွေကို အကုန် ထည့်ရေးရပါမယ်။ ကျောင်းစာမှာ အင်္ဂလိပ်စာသင်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မြန်မာစာသင်တာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ Textbook တွေမှာ nutrition နဲ့နီးနွယ်တဲ့ statement တွေ အကြောင်းလေး တွေပြောရပါမယ်။ ရိုးရိုးပြင်ပမှာလိုမဟုတ်ဘဲ အာဟာရနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (nutritional related curriculum) တွေထည့်ပေး၊ လုပ်ပေးရပါမယ်။ ဥပမာ- အင်္ဂလိပ်စာမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စာပိုဒ်တစ်ခုကို ဆွေးနွေးတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီမှာ nutrition နဲ့ပတ်သက်တဲ့ text ဖြစ်ရမယ်။ အလားတူစွာပဲ ကျန်းမာရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ text ဖြစ်ရမယ်။ စီးပွားရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ text ဖြစ်ရမယ်။ ဆိုလိုတာက ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနက စာသင်တဲ့အခါမှာ အောင်သော်ငြားလည်း ကျောင်းသားတွေမှာ in terms of nutritional knowledge, in terms of economic knowledge အကုန်ရသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဆိုလိုတာက textbook တွေမှာပါတဲ့ statement တွေ၊ paragraph တွေက ဘာလဲ ဆိုတာကို ပြန်ကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒါကိုလည်း ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနက သေချာလုပ်နေ တာကို တွေ့ရပါတယ်။
- Nutrition နဲ့ အားကစားကလည်း ဆက်နွှယ်နေပါတယ်။ အားကစားလုပ်မှ ကလေးတွေ ပိုအားရှိမယ်၊ အစားစားမယ်။ အားကစားမလုပ်တဲ့ ကလေးက အစားသိပ်မစားချင်ဘူး၊ အားကစားလုပ်လေ ပိုဆာလေ၊ ပိုစားလေ positive effect ဖြစ်တဲ့အတွက် အလွန်အရေး ကြီးပါတယ်။
- ဒီလိုကြည့်တဲ့အခါမှာ ဝန်ကြီးဌာန (၄)ခုဟာ ကွင်းကြီးတစ်ခုလို ဖြစ်နေပါတယ်။ UN အဖွဲ့ အစည်းတွေ၊ NGO တွေရှိပါတယ်။ ကွင်းတွေက တစ်ခုကပြတ်သွားလို့ရှိရင် ဒီကွင်းကြီးက ပြတ်သွားပါပြီ။ The ring is as strong as the individual ring ဖြစ်တဲ့အတွက်

ဒီကွင်းကြီး (၄)ကွင်းလုံးဟာ of equal importance ဆိုတာ သိဖို့လိုပါတယ်။ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနတင်မဟုတ်ပါဘူး၊ အကုန်လုံးလုပ်မှသာလျှင် အကျိုးရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။

- ဒါကြောင့် ဦးဆောင်ကော်မတီရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်အရ we need to give good strategic direction what we should do အဲဒါကို ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး (၄)ဦးအဖွဲ့ကနေပြီး ပေးပါမယ်။ အဲဒါ အရေးကြီးဆုံးပါ။ Nutritional status တောင်းမယ်ဆိုရင် ကျန်းမာရေးအရ immunity ကိုယ်ခံအားကောင်းမယ်၊ ရောဂါတော်တော်များများ မဖြစ် တော့ပါဘူး။ ရောဂါမဖြစ်ဘူးဆိုရင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမယ်၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမယ် (physical, mental) အကုန်လုံး ကောင်းသွားပါမယ်။
- ဆိုလိုတာက nutrition ဟာ ပြည်သူတွေ ကျန်းမာမလား/ မကျန်းမာလားဆိုတာ တကယ့် determinant ပါ။ main predictor, main determinant ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီအစည်းအဝေးကြီးကို ဆက်လက်ပြီးတော့ တိကျတဲ့ doable, prioritized activities, prioritized intervention ကို ချဖို့က nutrition section ၊ ပညာရေးဌာနနဲ့ အကုန် ပေါင်းလုပ်ပါမယ်။ micronutrient ဟာ ဗီတာမင်တွေပါတယ်၊ mineral တွေပါတယ်။
- အထူးသဖြင့် ဗီတာမင်ဓါတ်ဟာ လူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ် (metabolism) မှာ အလွန် အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီ micronutrient မှာပါတဲ့ one component, one part တစ်မျိုးဟာ deficient ဖြစ်နေရင် မကောင်းတော့ပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် micronutrient deficiency မဖြစ်အောင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနက အများကြီး လုပ်ပေး နေပါတယ်။ ဥပမာ- သံဓါတ်၊ ကယ်လ်ဆီယံ၊ အိုင်အိုဒင်း၊ ဗီတာမင်ဒီတို့ ဒါအလွန်အရေးကြီး ပါတယ်။ ဗီတာမင်အကအစ ဒါတွေကို သေချာလုပ်ပေးတယ်။
- တစ်ခုပဲ တင်ပြချင်တာကတော့ ဒီအဖွဲ့ကြီးရဲ့ လှုပ်ရှားမှု၊ ဆောင်ရွက်မှုများဟာ ပီပြင် လား/ မပီပြင်လားဆိုတာကို we should develop very strong, very simple, doable monitoring mechanism ရှိရပါမယ်။ နောက်ပြီး evaluation from time to time ပါ၊ monitoring ကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ checklist နဲ့လုပ်ပါမယ်၊ ပညာရေးမှာလည်းလုပ်ပါ မယ်၊ ကျန်းမာရေးမှာလည်းလုပ်ပါမယ်၊ စိုက်ပျိုးရေးမှာလည်းလုပ်ပါမယ်၊ အကုန်ပေါင်း ပြီး holistic checklist တစ်ခုလုပ်ပါမယ်။ ဒါနဲ့ အမြဲတမ်း monitor လုပ်နေပါမယ်။ လိုတိုးပိုးလျှော့လုပ်ပါမယ်။ မွမ်းမံပြင်ဆင်စရာတွေ ပြင်ဆင်ပါမယ်။

- နောက်တစ်ချက်က costed plan ဆွဲတဲ့အခါလည်း ပါမယ်၊ they must be a very clear cut division of labour: who is going to do what? ကျန်းမာရေးက ဘာလုပ်မလဲ၊ ပညာရေးက ဘာလုပ်မလဲ၊ အဲဒါတွေက division of labour နဲ့ clear cut set of directions ရှိရပါမယ်။ "Copenhagen statement" မှာလည်း ပါပါတယ်။ Nutrition မှာ တစ်ဒေါ်လာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရင် (၁၆) ဒေါ်လာစာ အကျိုးအမြတ်ရပါမယ်။
- (၂၀၁၃)ခုနှစ်၊ မေလမှာ scaling up SUN movement မှာ ဘဝရှေ့ဆောင် ရက် (၁,၀၀၀) the first 1000 days of life ကို ကျန်းမာရေး နှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနက (၂၀၁၃)ခုနှစ်ကတည်းက စလုပ်နေပါတယ်။ ဘာလုပ်လဲဆိုတော့ (၁) ကိုယ်ဝန်ဆောင် များ nutrition ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ သွေးအားနည်းတာတွေကို micronutrient tablet တွေပေးပါတယ်။ Nutrition counseling ပေးပါတယ်၊ (၂၀၁၃)ခုနှစ်ကစပြီး ပေးပါတယ်။
- နောက် (၂)နှစ်အောက် ကလေးတွေကို breast feeding complementary nutrition တွေ ပေးနေပါတယ်၊ micronutrient sprinklers တွေ၊ (၂၀၁၇) ခုနှစ်က စပေးပါတယ်။ ဒါတွေရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှု ဘယ်လောက်ရှိလဲဆိုတာကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြန်ပြီး တော့ evaluate လုပ်သင့်ပါတယ်။
- ဆိုလိုတာက SUN ရဲ့ theme ဖြစ်တဲ့ first 1000 days of life ကို (၂၀၁၃)ခုနှစ်ကစပြီး လုပ်နေပါတယ်။ ဆရာတို့အားလုံး သိတဲ့အတိုင်း ကလေးဘဝမှာဆိုရင် အာဟာရရှိမှု ကြီးထွားမှုရှိမယ်၊ ဉာဏ်ရည်ကောင်းမယ်၊ လွယ်ကူစွာ စာသင်တတ်မြောက်တာတွေကို ဒါတွေကတော့ လူတိုင်းသိပါတယ်။ အဲဒီတော့ SUN movement က အလွန်အရေး ကြီးတဲ့အတွက် focal point ဟာ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနရဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူး (အာဟာရ) ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ SUN movement ရဲ့ အာဟာရဌာနက National nutrition လုပ်နေပါတယ်။ We are giving special attention and emphasis in activities relating the SUN movement. ဒီလိုဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာလည်း INGO, NGO များက လည်း ပူးပေါင်းကူညီကြစေလိုပါတယ်။ အဲဒါတွေ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီမှာ လူကယ်ပြန် ဝန်ကြီးဌာနကလည်း ကူပြီးလုပ်ပေးတာကိုလည်း အများကြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။
- SUN movement မှာ government network ရှိတယ်၊ UN network ရှိတယ်၊ donor network ရှိတယ်၊ civil society network ရှိတယ်၊ private network ရှိတယ်၊ network

(၅)ခု ရှိပါတယ်။ I would like to ask one question?. Are these 5 networks, work in synchronization, work in flow collaboration or flow coordination.? အဲဒါ အရေးကြီးဆုံးပါပဲ။ So it is high time we need to review the functions and activities of all there 5 networks. If you work in coordination, if you work in synchronize manner, there will be positive effect, one plus one becomes seven, otherwise, one plus one become (0.5). အဲဒါလေးကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြည့်ပါမယ်။ အာဟာရဌာနမှလည်း အကုန်လုံးနဲ့ ပေါင်းပြီး ကြည့်မှာဖြစ်ပါတယ်။

- အဲဒီတော့ the importance of nutrition ဟာ ရှင်းရှင်းလေးပါပဲ၊ ဘယ်လောက် အရေးကြီးလဲဆိုတော့ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က ဥက္ကဋ္ဌလုပ်တဲ့ Development Assistant Coordination Unit (DACU) ဖွဲ့တယ်။ ထို့အပြင် Health Sector Coordination ကော်မတီတစ်ခု ရှိပါတယ်၊ Nutrition Sector Coordination ကော်မတီ တစ်ခုရှိပါတယ်။ ဒါကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများက nutrition ဟာ ဘယ်လောက်အရေးကြီး ဦးစားပေးထားတယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းဖော်ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါဟာအရေးကြီးတဲ့အတွက် အားလုံးပါဝင်ပြီး နှီးနှယ်ဝန်ကြီးဌာန (၄)ခုက ပညာရှင်တွေ၊ World Bank ၊ FAO ၊ UNICEF ၊ နောက်မိတ်ဖက် development partners တွေ အကုန်လုံး ပေါင်းပြီးတော့ we have developed costed multi-sectoral national plan of action ဆွဲပြီးသွားပြီး DACU ကို finalize လုပ်ဖို့ တင်ပြဖို့ပဲကျန်ပါတယ်။ ပါဝင်တဲ့သူတွေ အားလုံးကို ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။
- တစ်ခုပဲရှိပါတယ် costed plan ဟာ စားပွဲပေါ်၊ ဗီရိုထဲမှာပဲရှိနေလို့ မဖြစ်ပါဘူး၊ costed plan မှာလည်း we need to pritorize those intervention that are mentioned in costed plan ၊ ဒါမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ we are not at risk, so we have to use the money in the most effective and efficient manner, so we will allocate money for those activities, which are priority in our country. အဲဒီတော့ priority မှာလည်း တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်တွေကို အတူတူမပေးပါဘူး၊ which particular state and region is suffering most in terms of nutrition. ဒီအတွက်ကိုလည်း we are just conducted the nationwide micro-nutrient and food consumption

survey and due preliminary result findings will be presented by Dr. Lwin Mar Hlaing and final report will be available at the end of December.

- အဲဒီ report ကြီးထွက်လာလို့ရှိရင် report ကို ကြည့်ပြီး ဘာဆက်လုပ်ရမယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပေါ်လာပါမယ်။ ဒီ report ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်ပါတယ်။
- နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ပြောချင်တာကတော့ my conclusion is that all stakeholders of nutrition promotion က they must have the sense of ownership by UNICEF, World Bank. A little bit of sense of ownership to help us so that we can move forward.
- နောက်တစ်ခုက ဘယ်သူသည် ဘာလုပ်မလဲ၊ division of labour ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ ခုနကပြောတဲ့ finding of national micronutrient and food consumption survey က ထွက်ပေါ်လာတဲ့စာရင်းတွေ၊ အချက်အလက်တွေကို သေသေချာချာလေ့လာပြီးတော့ ဘာလုပ်မလဲဆိုတာကို အစည်းအဝေးပြန်လုပ်ပါမယ်။ အစည်းအဝေးလုပ်တဲ့အခါ ဝန်ကြီးဌာန (၄)ခုက ပညာရှင်တွေခေါ်ပါမယ်။
- နောက်တစ်ချက်က nutrition status is always changing we should not only implement one particular for many years, we need to change as per the changing epidemiological situations. We need to adjust our strategy and intervention depending on the changing epidemiological situation of nutrition အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါမယ်။ (၄၊ ၅) နှစ်လောက်ကတော့ ဒါကိုမလုပ်လို့ မရပါဘူး။ ပထမ တစ်နှစ်လုပ်ပြီးရင် စာရင်းဇယားတွေကို ကြည့်လိုက်ပါ။ we need to fine tune, we need to adjust and we need to modify the ongoing intervention. ဒါတွေလုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ Tablet တွေလည်း အကုန်ပေးထားပါတယ်။ We are promoting the nutrition literacy အဲဒီမှာ ဘာလုပ်ဖို့လိုသလဲဆိုတော့ local available food ကို စားတတ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ်မှာ ထွက်တာနဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတို့နဲ့ မတူပါဘူး။

We need to ask them to consume the locally available nutritious food
အဲဒါကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရပါမယ်။

- နောက်တစ်ချက်ကတော့ the most important point we shall not forget is the breastfeeding promotion activities in many hospitals အများကြီးပါပဲ။ Breastfeeding အရေးကြီးကြောင်းကို Tablet တွေနဲ့ ပြည်သူတွေကို အကုန်ပေးနေ ပါပြီ။ It is very very important, especially in the context of enhancing immunity of the child.
- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ nutrition ကိစ္စဟာ တော်ရုံတန်ရုံ ကိစ္စမဟုတ်ပါ။ အမျိုးသား အဆင့်ဖြစ်ပါတယ်။ It is national problem we need to do at the national level with the guidance. State Counsellor her-self is very much interested in nutrition. From the very beginning, she asked many times to me, what is the nutritional status of Rakhine compared to Chin, compare to Shan and we have submitted 7 times the nutritional status of these states and regions. ဒါနဲ့ လုပ်လိုက်လို့ရှိရင် အကုန်ကောင်းတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ The most important this is that we need to have a very strong monitoring mechanism, from time to time we will do the evaluation, together with all the partners in this room. This is very important. Evaluation must be all inclusive. Then, we will get the realistic picture.
- အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
- ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
- လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ ချပေးရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
- ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များမှ လူမှုရေးဝန်ကြီးများ

- နီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ
- ညွှန်ကြားရေးမှူးများ
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးများ
- မြန်မာနိုင်ငံ UN Agency မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး
- UNICEF, World Bank, WHO, FAO, UNOPS, Save the Children, Pact, World VISION, DEFID တို့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)